DREPTUL MUNCII

Lect. univ. dr. OLIA-MARIA CORSIUC

SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR DE MUNCĂ

Considerații teoretice şi practice

LUMINA LEX
BUCUREȘTI
2004

III 17649 d1

Lector univ. dr. OLIA-MARIA CORSIUC

C-234241L

SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR DE MUNCĂ

Considerații teoretice şi practice

234241
UNIVERSITATEA
„DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 1

LUMINA LEX
BUCUREŞTI
2004

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE ---------- 7

CAPITOLUL I - CONSIDERAŢII GENERALE PRIVIND CONFLICTELE DE MUNCĂ ---------- 11
1.1. Noţiunea şi clasificarea conflictelor de muncă ---------- 11
1.1.1. Noţiunea conflictelor de muncă ---------- 11
1.1.2. Clasificarea conflictelor de muncă ---------- 13
1.2. Conflictele de interese ---------- 15
1.2.1. Noţiunea, obiectul şi trăsăturile conflictelor de interese ---------- 15
1.2.2. Părţile conflictelor de interese ---------- 18
1.2.3. Declanşarea conflictelor de interese ---------- 19
1.3. Conflictele de drepturi ---------- 22
1.3.1. Noţiunea conflictelor de drepturi ---------- 22
1.3.2. Părţile conflictelor de drepturi ---------- 24

CAPITOLUL II - ISTORICUL REGLEMENTĂRII ŞI SOLUŢIONĂRII CONFLICTELOR DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA ---------- 28
2.1. Reglementarea şi soluţionarea conflictelor colective de muncă ---------- 28
2.1.1. Reglementarea conflictelor colective de muncă până în anul 1946 ---------- 28
2.1.2. Reglementarea conflictelor colective de muncă între anii 1946 – 1990 ---------- 32
2.1.3. Reglementarea soluţionării conflictelor colective de muncă după 1990 ---------- 34
2.2. Reglementarea şi soluţionarea conflictelor individuale de muncă ---------- 36
2.2.1. Reglementarea conflictelor individuale de muncă până în anul 1933 ---------- 36
2.2.2.Reglementarea şi soluţionarea conflictelor individuale de muncă între anii 1933 –1950 ---------- 38
2.2.3. Reglementarea conflictelor individuale de muncă în perioada 1950 – 1990 ---------- 45
2.2.4. Reglementarea soluţionării conflictelor individuale de muncă după 1990 ---------- 52
2.2.5. Reglementarea soluţionării unor conflicte (litigii) de muncă de către Curtea de Conturi ---------- 53

2.3. Trăsăturile caracteristice ale soluționării conflictelor de muncă între anii 1900-1990 ---------- 90
2.3.1. Generalități prin reglementarea soluționării conflictelor de muncă ---------- 90
2.3.2. Procedura de împăciuire, arbitrajul, asesorii ---------- 90
2.3.3. Controlul judiciar asupra hotărârilor pronunțate în conflictele de muncă ---------- 92
2.3.4. Simplificarea procedurii şi celeritatea judecății. Reprezentarea şi asistența salariaților în procese. Gratuitatea judecății sau reducerea cheltuielilor ---------- 93

CAPITOLUL III - SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR DE INTERESE ---------- 95
3.1. Nivelurile unde pot avea loc conflictele de interese ----------9
3.2. Sesizarea unității în situația existenței premiselor declanşării unui conflict de interese. ---------- 96
3.3. Concilierea conflictelor de interese---------- 97
3.3.1. Definiția, principiile şi funcțiile concilierii conflictelor de muncă ---------- 97
3.3.2. Delimitarea concilierii conflictelor de muncă față de alte instituții juridice ---------- 99
3.3.3. Trăsăturile caracterisitce ale concilierii conflictelor de interese ---------- 101
3.3.4. Subiectele raportului juridic de conciliere a conflictelor de interese. ---------- 102
3.3.5. Procedura concilierii conflictelor de interese ---------- 103
3.4. Medierea conflictelor de interese. ----------106
3.4.1. Definiția şi trăsăturile specifice instituției juridice – medierea conflictelor de interese. ---------- 106
3.4.2. Procedura de mediere a conflictelor de interese ---------- 108
3.5. Arbitrajul conflictelor de interese ----------110
3.5.1. Definiția şi trăsăturile caracteristice ale arbitrajului conflictelor de interese ---------- 110
3.5.2. Procedura de arbitraj a conflictelor de interese ---------- 112

CAPITOLUL IV - GREVA ŞI DREPTUL LA GREVĂ ----------116
4.1. Greva ----------116
4.1.1. Noțiunea grevei şi trăsăturile caracteristice ale grevei ---------- 116
4.1.2. Dreptul la grevă şi limitele lui ---------- 120
4.2. Categorii de greve ----------122
4.2.1. Clasificarea grevelor ---------- 122

4.2.2. Greva de avertisment ---- 124
4.2.3. Greva propriu-zisă ---- 125
4.2.4. Greva de solidaritate ---- 126
4.2.5. Greva politică ---- 127
4.3. Declararea grevei ---- 128
4.3.1. Condiţiile de legalitate a grevei ---- 128
4.3.2. Interdicţii şi limite în declararea grevei ---- 131
4.3.3. Suspendarea grevei ---- 133
4.4. Desfăşurarea grevei ---- 134
4.4.1. Libertatea de a participa la grevă ---- 134
4.4.2. Drepturile şi obligaţiile salariaţilor grevişti ---- 136
4.4.3. Situaţia salariaţilor care nu participă la grevă ---- 138
4.4.4. Posibilitatea demisiei în timpul grevei ---- 139
4.5. Încetarea grevei ---- 140
4.5.1. Încetarea grevei prin renunţare ---- 140
4.5.2. Încetarea grevei prin acordul părţilor ---- 140
4.5.3. Încetarea grevei prin hotărâre judecătorească ---- 141
4.5.4. Încetarea grevei prin hotărârea comisiei de arbitraj ---- 142
4.6. Cauzele de nelegalitate ale grevei ---- 143
4.7. Răspunderea juridică pentru încălcarea normelor legale privind greva ---- 149
4.7.1. Răspunderea patrimonială ---- 149
4.7.2. Răspunderea penală ---- 156
4.7.3. Răspunderea contravenţională ---- 157

CAPITOLUL V- SOLUŢIONAREA CONFLICTELOR DE DREPTURI ---- 159
5.1. Concilierea conflictelor de drepturi ---- 159
5.1.1. Formele concilierii conflictelor de drepturi ---- 159
5.1.2. Reglementarea aplicabilă concilierii conflictelor de drepturi ---- 159
5.1.3. Aspecte comune ale concilierii conflictelor de interese şi ale concilierii conflictelor de drepturi ---- 161
5.2. Organele competente să soluţioneze conflictele de drepturi ---- 162
5.3. Soluţionarea conflictelor de drepturi de către instanţele judecătoreşti ---- 167
5.3.1. Soluţionarea unor conflicte sau cereri de către judecătorie ---- 167
5.3.2. Soluţionarea conflictelor de drepturi de către tribunale ---- 170
5.3.3. Magistraţii consultanţi ---- 174
5.3.4. Desfăşurarea judecăţii. Hotărârile ---- 185
5.3.5. Căile de atac. Recursul ---- 189
5.3.6. Soluţionarea conflictelor de drepturi de către curţile de apel ---- 195

5.3.7. Soluționarea conflictelor de drepturi de către Înalta Curte de Casație și Justiție ---------- 196
5.4. Soluționarea unor conflicte de drepturi de către alte organe (consiliile, colegiile, comisiile de disciplină și de contestații) decât instanțele judecătorești ---------- 200
5.4.1. Generalități. Reglementări în materie ---------- 200
5.4.2. Soluționarea plângerilor sau contestațiilor de către consiliile de disciplină prevăzute în statutul disciplinar al personalului din unitățile de transporturi ---------- 201
5.4.3. Soluționarea contestațiilor personalului din magistratură ---------- 202
5.4.4. Soluționarea contestațiilor de către colegiile de disciplină și colegiile de onoare ale personalului didactic ---------- 205
5.4.5. Soluționarea contestațiilor de către Consiliul de disciplină al Uniunii Notarilor Publici ---------- 207
5.4.6. Soluționarea contestațiilor în cazul medicilor, farmaciștilor și asistenților medicali ---------- 208
5.4.7. Soluționarea contestațiilor militarilor și personalului civil din unitățile militare împotriva măsurilor de imputare ---------- 208
5.4.8. Soluționarea contestațiilor funcționarilor publici împotriva sancțiunilor disciplinare ---------- 211
5.4.9. Soluționarea contestațiilor personalului silvic împotriva sancțiunilor disciplinare ---------- 212
5.4.10. Soluționarea contestațiilor agenților imobiliari împotriva sancțiunilor disciplinare ---------- 214
5.5. Răspunderea penală în cazul încălcării unor dispoziții legale privind conflictele de drepturi ---------- 214

CAPITOLUL VI - CONCLUZII ȘI PROPUNERI PRIVIND REGLEMENTAREA ȘI SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA ---------- 217

ANEXE :
Anexa 1. Conflicte de muncă aplanate după Legea reglementării conflictelor colective de muncă din 1920 ---------- 230
Anexa 2. Legea nr. 168 din 12 noiembrie 1999, privind soluționarea conflictelor de muncă ---------- 231
Anexa 3. Extras din Codul muncii – Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 ---------- 243
Anexa 4. Extras din Codul de procedură civilă al României din 9 septembrie 1865 ---------- 246

Bibliografie selectivă ---------- 269